

FILOZOFICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova

Zápis o obhajobě disertační práce

Akademický rok: 2023/2024

Jméno a příjmení studenta: PhDr. Michal Kurz
Identifikační číslo studenta: 96660909

Typ studijního programu: doktorský
Studijní program: Historické vědy
Studijní obor: České dějiny
ID studia: 472206

Název práce: Vize a budování socialistických měst v období stalinismu (Praha 1948-1956)

Pracoviště práce: Ústav českých dějin (21-UCD)

Jazyk práce: čeština

Jazyk obhajoby: čeština

Školitel: prof. PhDr. Michal Stehlík, Ph.D.

Oponent(i): doc. PhDr. Richard Biegel, Ph.D.

PhDr. Adéla Gjuričová, Ph.D.

Datum obhajoby: 05.01.2024 **Místo obhajoby:** Praha

Termín: řádný

Průběh obhajoby: Komise vzhledem k nepřítomnosti předsedy doc. Jana Randáka (pracovní neschopnost) ustanovila předsedkyní pro obhajobu doc. Janu Čechurovou. Ve 13:39 zahájila předsedkyně obhajobu a vyzvala zastupujícího vedoucího práce dr. Miroslava Michelu k prezentaci posudku vedoucího práce. Dr. Michela přednesl stanovisko vedoucího a přes dílčí nedostatky ohodnotil práci jako velmi přínosnou a za mimořádně zdařilou. Předsedkyně předala slovo PhDr. Michalu Kurzovi, který následně představil základní východiska, teze a závěry své práce. Předsedkyně uchazeči poděkovala a předala slovo oponentce práce, dr. Gjuričové. Dr. Gjuričová ocenila teoretickou a metodologickou zralost práce i její silné argumentační momenty (mj. prostorovost, dobové zaměření, příběh Prahy 50. let v originální analytické perspektivě ad.). Práci doporučila k obhajobě s těmito dodatečnými postřehy: 1) Vypuštění sociálních struktur (Le Febvre), navzdory původnímu nakročení 2) Zřizování městských památkových rezervací 3) Definice socialistického města jiným způsobem, než klasicky v době od 60. a 70. let Prof. Šedivý představil stanovisko druhého oponenta prof. Biegla. Práci doporučuje k obhajobě, jeho poznámky k diskusi jsou následující: 1) Práce se až příliš rozbíhá do šířky, několik prolínajících se linií; doporučení k užší koncentraci

- 2) Ne vždy autor zvládl vracení se k původním liniím práce
- 3) Doporučení k odstranění duplicit při úpravě práce pro její publikaci
- 4) Nedostatečně zohlednění kunsthistorického aspektu
- 5) Metodologie je definovaná, přesto nedostatečné zdůraznění represivního rázu doby

Uchazeč reagoval na postřehy oponentů. Uznal problém rozrostlé šíře práce a vyjádřil ochotu k dalšímu budoucímu dialogu s prof. Bieglem. V případě uměnovědného pohledu se snažil oprostít od čistě této perspektivy a oproti tomu zaujmout vlastní pozici a perspektivu, stojí si za tím, že v jeho práci příslušná literatura neabsentuje, uznává, že se v některých momentech ještě zmínit o nosných titulech.

S námitkou ohledně Le Febvra uchazeč souhlasí a uznává, že se to v dalším průběhu výzkumu ukázalo jako cesta, která by si zasloužila spíš zvláštní metodu další komplexní studium.

Ohledně památkových rezervací vysvětlil dynamiku jejich ustavování a podobou památkové péče mezi jím zkoumaným obdobím a pozdějším vývojem.

Problém definice socialistického města vidí stále jako silnou otázku a přiznává, že se jím zabýval. Období stalinismu považuje za první kapitolu, kdy se definují základní parametry a atributy, které se dál již v zásadě nemění (na rozdíl od vnější tvářnosti architektury). Záměrem práce nebylo nebrat podstatu doby do úvahy, právě ambivalence 50. let přivedla autora k tématu. Dobový charakter režimu se snažil zohlednit v těch místech práce, kde zasahoval do otázek, které sledoval. Uznává, že mohl kontrasty někdy více podtrhnout; některé z těchto momentů z těla práce vypadly během jejího krácení.

Doc. Čechurová ještě k poslední otázce připomněla problém osobního oportunismu.

Autor s touto námitkou souhlasil, zmínil však, že v práci preferoval diskurzivní analýzu, proto do této otázky hlouběji nevstupoval, pokud se netýkala přímo jím zkoumané látky. V rámci obecného přehledu stojí autor za tím, že tento problém nevynechal, nechtěl ovšem přehnaně psychologizovat aktéry.

Žádné další otázky nebyly vzneseny a předsedkyně zahájila veřejnou rozpravu. Sama položila první otázku, a to ohledně regulačního plánu Prahy – zda došlo k reflexi nedávné minulosti.

Uchazeč odpověděl zásadním rozporem mezi verbálně deklarovanou diskontinuitou a praktickou kontinuitou na úrovni praktických podkladů.

Prof. Šedivý vznesl dotaz,

- 1) zda bylo historické jádro v této době překážkou, nebo dědictvím
- 2) v čem jsou modernizační zásahy do velkoměst v této době kvalitativně tak odlišné od předchozích
- 3) užití uvozovek pro pojem „socialistického města“

Ohledně uvozovek uchazeč souhlasí a zmínil, že s pojmem pracoval jako s dobovým termínem a uvozovky proto také na začátku práce použil.

V otázce ohledně vztahu k historickému jádru města autor vyzdvihl roli aktérů. Padesátá léta vidí jako poslední období, kdy jádro města není chápáno jako nedotknutelné.

Mezi modernizačními zásahy do velkoměst ve sledované době a předchozích či následných obdobích autor spatřuje kontinuitu.

Prof. Kocian ocenil přílohu práce, zaujal jej náskres stranické školy a Nuselského údolí, zeptal se na představy jeho přemostění.

Výsledek hlasování:

počet hlasů: 5

prospěl: 5 neprospěl: 0

Klasifikace obhajoby:	prospěl/a (P)	
Předseda komise:	doc. PhDr. Jana Čechurová, Ph.D.
Členové komise:	prof. PhDr. Jiří Kocian, CSc.
	doc. PhDr. Jan Němeček, DrSc., CSc.
	prof. PhDr. Ivan Šedivý, CSc.
	Mgr. Miroslav Michela, Ph.D.